

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 99:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission for at sikre større udsyn og større viden om den globale fremtid.

Af Steen Gade (SF) m.fl.
(Fremsat 28/3 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kl. 19.45

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Globaliseringen bringer os tættere på kulturer og samfund, som er meget forskellige fra vores. Den skaber nye muligheder, den stiller krav til os, til vores viden og kompetencer, til vores sprogfærdigheder og indsigt i andre landes historie, kultur, religion og samfundsforhold.

Derfor skal vi styrke vores samlede viden om andre lande og andre kulturer, og det gælder også de kulturer, som er meget forskellige fra vores egen som f.eks. den muslimske verden og de nye vækstlande i Asien, Kina og Indien.

Derfor har regeringen også i sin globaliseringsstrategi i april fremlagt en lang række initiativer, som bl.a. handler om, at viden og kompetencer skal give et bedre grundlag for dialog og samspil med andre kulturer. De unge skal have viden om andre lande og forståelse for andre kulturer, det står også i folkeskolelovens formålsparagraf. Folkeskolen skal sikre, at alle unge får kundskaber og færdigheder, der kvalificerer dem til at deltage aktivt i en globaliseret verden. Undervisningen skal have et globalt perspektiv, skolen skal give eleverne forståelse for andre lande og kulturer.

Vi skal have flere danske studerende på uddannelsesophold i udlandet, så de kan få international indsigt og større forståelse for andre kulturer. Vi har verdens højeste SU, som man kan tage med sig til udlandet, og nu vil vi også i et vist omfang give mulighed for, at man kan tage skolepengene med sig, altså tage udgifterne til undervisningen med sig og bruge dem til at betale skolepenge i udlandet.

Vi vil udvikle et strategisk forskningsprogram om dialog og forståelse mellem forskellige kulturer. Det skal styrke vores viden om, hvor-

dan forståelsen mellem mennesker fra forskellige kulturer kan fremmes.

Vi skal have et nyt center, der kan styrke viden og kompetencer vedrørende Mellemøsten og den muslimske verden ved undervisning og forskning i sprog, historie, islam, massemedier og politiske og økonomiske forhold. Centeret skal fungere som videnbase for virksomheder og for offentlige myndigheder og borgere om f.eks. integration og dialog med den muslimske verden og bl.a. foreslå dialogmøder og andre aktiviteter, som kan bidrage til større forståelse mellem de forskellige kulturer.

Som det fremgår af globaliseringsstrategien, har regeringen taget fat på disse spørgsmål hele vejen rundt.

Beslutningsforslaget går ud på, at der nu foreslås nedsat en kommission sammensat med repræsentation af samfundsforskere og personer fra kulturlivet, folkehøjskolerne, folkeoplysningsorganisationerne samt fra forskellige trosamfund. Kommissionen skal efter forslaget tage initiativ til folkelige aktiviteter og debatter om identitetsspørgsmål, den skal analysere, hvad de store globale ændringer vil give os af nye muligheder, og hvad det vil kræve af os at gennemgå alle politikområder med henblik på at stille forslag til ændringer, der bør overvejes for at sikre større udsyn og viden.

Som jeg nævnte, har regeringen i globaliseringsstrategien fremlagt en lang række initiativer. Opgaven er vigtig, men jeg mener ikke, at opgaven og løsningen ligger i nu at nedsætte en kommission. Det må kunne løses på en lettere og mere smidig måde. Der er jo tale om en typisk folkeoplysningsopgave, som jeg også er sikker på at folkeoplysningen i Danmark vil påtage sig at medvirke til at løse.

En kommission er jo en tung og bureaukratisk og langsommelig måde at arbejde på. Der er heller ikke tradition for inden for det folkeoplysende arbejde at nedsætte kommissioner, der skal beslutte, hvad det er rigtigt at gøre.

Der er behov for oplysning, for refleksion, for dialog og kulturforståelse, og det er en oplagt opgave for folkeoplysningen at påtage sig. De folkeoplysende organisationer har mulighed for hurtigt og nemt at tage initiativer til folkeoplysende aktiviteter, til debatter m.v., og de har en stor erfaring, som de kan trække på fra deres lokale arbejde.

I øvrigt er Dansk Folkeoplysnings Samråd og dets medlemsorganisation netop i gang med at planlægge oplysningsaktiviteter, debataktivitete-

ter og kulturmøder lokalt og på landsplan, og indtil flere folkehøjskoler har jo allerede taget forskud på denne aktivitet.

Jeg synes, Dansk Folkeoplysnings Samråd er et godt og værdifuldt supplement til det, som jeg har nævnt regeringen foreslår i globaliseringsstrategien.

Kl. 19.50

Dansk Folkeoplysnings Samråd har konkret taget initiativ til demokratikampagnen »Oplys Demokratiet«, hvor folkeoplysningen sætter spot på demokrati og kultur. For folkeoplysningen er det en opgave og en mulighed for at give folkeoplysnings bidrag til at skabe et sammenhængende samfund i globaliseringens tidsalder.

Baggrunden for initiativet er, at tanker, holdninger og kulturer fra hele kloden er en uundgåelig og nærværende del af debatten og demokratiet i Danmark. Demokrati er ikke noget, der er givet en gang for alle. Det er et sæt rettigheder og en styreform, som hele tiden skal forklares og forsvares, konfronteres og udvikles. Det kan i en global tid være svært at fastholde balancen mellem vores grundlæggende demokratiske principper og vores lige så grundlæggende ønske om at være åbne, tolerante og hensynsfulde over for andre kulturer. Jeg tror, alle kan forestille sig, hvad jeg tænker på her.

Folkeoplysningen er derfor påbegyndt en langstrakt indsats, som skal informere og oplyse om demokrati, sætte de demokratiske værdier, rettigheder og spilleregler til debat og skabe det kulturmøde, som er nødvendigt for at etablere og fastholde samfundets sammenhængskraft. I den indsats vil folkeoplysningen bl.a. fokusere på spørgsmål som: Hvor kommer de demokratiske frihedsrettigheder fra? Hvordan definerer vi demokratiet i Danmark? Hvordan indretter vi demokratiet, og hvordan håndterer vi forskellighed i samfundet? Og hvor går grænserne for ytringsfrihed og for religionsfrihed? Folkeoplysningen vil i denne indsats anvende utraditionelle kulturmøder, debatformer og aktive partnerskaber, men vil også trække på folkeoplysnings erfaringsarsenal med studiekredse, foredrag og pjecer, der er formuleret på modtagerens præmisser.

Masser af folkeoplysnings foreninger og organisationer er allerede på eget initiativ i gang med den slags initiativer. Derfor vil jeg sige til SF, at SF jo kunne gøre ligeså, gøre ligesom de folkehøjskoler og folkeoplysende organisationer og foreninger, som for længst har taget fat på

denne opgave på den helt rigtige måde. Hvorfor skal vi lægge en statslig kommission oven i denne vidt forgrenede folkelige aktivitet, som allerede er i gang? Det synes regeringen ikke er nødvendigt.

Derfor må jeg desværre afvise forslaget med henvisning til alle de meget bedre måder, hvor på den vigtige opgave bliver løst og allerede er i gang med at blive løst.

Formanden:

Tak til undervisningsministeren. Så er det fru Ellen Trane Nørby som ordfører.

Ellen Trane Nørby (V):

På Venstres vegne kan jeg sige, at som sådan har beslutningsforslaget jo egentlig et sundt udgangspunkt, dvs. en kommission, der skal forbedre et udspil til, hvad Danmark kan gøre for at blive forberedt på de store ændringer, som globaliseringen medfører. Det er gode tanker, og det er sådan set også derfor, regeringen ikke alene har forberedt sådan et udspil, men også allerede har præsenteret det på baggrund af det arbejde, som blandt andet Globaliseringsrådet har lavet over en længere årrække.

Globaliseringsrådets arbejde drejede sig jo ikke kun om økonomiske forhold, sådan som hr. Steen Gade fremførte det i forslaget. Hele kapitel 11 i regeringens udspil »Fremgang, fornyelse og tryk« præsenterede jo netop konkrete initiativer på det her område. Kapitlet hedder også meget passende »Stærkt samspil med andre lande og kulturer«, og hvis man læser op fra udspillet, står der bl.a.:

Folkeskolens formålsparagraf præciserer, at folkeskolen i samarbejde med forældrene skal give eleverne kundskaber og færdigheder, der bl.a. giver dem forståelse for andre lande og kulturer, at alle unge i folkeskoler og ungdomsuddannelser skal deltage i internationale projekter. Ungdomsuddannelserne skal øge samarbejdet med skoler i andre lande, flere unge skal i praktik i udlandet, flere unge skal studere i udlandet, og flere udenlandske unge skal studere i Danmark. Strategisk forskningsprogram om kulturarbejde skal udarbejdes, viden og kompetence skal styrkes i forhold til vækstlande som Indien og Kina, og et videnscenter skal styrke viden og kompetence vedrørende Mellemøsten og den muslimske verden.

Så vi kan ikke støtte det forslag, som SF har fremsat, særlig på den baggrund, at regeringen

jo allerede har præsenteret et lignende udspil på området.

Kl. 19.55

Jeg synes også på Venstres vegne, at det er lidt pudsigt, når man i SF's forslag kan læse, at kommissionen skal tage initiativ til folkelige aktiviteter og debatter om identitetsspørgsmål, herunder hvad det vil sige at være både verdensborger og dansk. Jeg troede jo sådan set, at det var en opgave, der lå i politikernes jobbeskrivelse: at tage initiativ til folkelige aktiviteter og debatter om identitetsspørgsmål.

Jeg vil egentlig gå så langt som til at sige, at det vel er en falliterklæring for et folkestyre at overlade det til regeringskommissioner. Jeg håber, vi kan blive enige om, at den folkelige debat og den brede samfundsenhederende debat er noget, som vi alle har et ansvar for at deltage i.

Så er der hele spørgsmålet om, hvorvidt man skal have en kommission, der skal gennemgå og stille forslag til, hvilke ændringer der bør overvejes for at sikre et større udsyn og en større viden om verden omkring os, herunder andre kulturer. Det er jo sådan set også en politisk opgave, som vi gennemfører hver dag, og som vi også fra Venstres side mener at regeringen gennemfører med kyndig hånd hver dag, og hvor man selvfølgelig altid er lydhør over for gode forslag.

I det hele taget er danskerne jo begejstrede for globaliseringen. Der er egentlig ikke grund til det pessimistiske syn, som beslutningsforslaget har – hele snakken om clash of civilizations og alle de øvrige bemærkninger i forslaget.

Hvis vi kigger på de seneste analyser af danskerne opfattelse af globaliseringen, viste en meningsmåling for Eurobarometer, at 77 pct. af danskerne så globaliseringen som en god mulighed. Kun 16 pct. af danskerne så den som en trussel. Til Ugebrevet A4 har hr. Steen Gade selv kommenteret, at Globaliseringsrådet har været med til at gøre folk mere trygge ved den økonomiske globalisering, men som sagt berørte Globaliseringsrådet jo ikke kun den økonomiske globalisering, men globaliseringen i det hele taget.

Dernæst virker det jo også lidt underligt, når forslagsstilleren nærmest markerer uoplyst på danskerne vegne, og når der i bemærkningerne skrives:

»Vi kender generelt meget lidt til landene og deres folkeslag« – Indien og Kina – »og er i øvrigt næsten uvidende om deres kulturelle normer, traditioner og historier. Det handler desværre om et udbredt manglende kendskab til ca.

2,5 milliarder mennesker ud af de 6 milliarder, som bebor kloden i dag.«

Jeg synes, det er et ærgerligt udgangspunkt, at man ikke tror, at danskerne orienterer sig om den verden, der omgiver os. Det er jo sådan set også direkte forkert, at der ikke er mulighed for at kunne orientere sig om den verden, der rører sig. Hvis man bare går ind på internettet og søger på amazon.com, er der 1.200 hit på Indien og kultur, der er 4.500 hit på globalisering; hvis man søger på religion og identitet, er der 1.200 valgmuligheder, der er 1.000 valgmuligheder på kultur og identitet, og der er 1.600 hit, hvis man søger på civilisationer. Selv på danske Gad er der 100 valgmuligheder, hvis man efterspørger bøger, som omhandler globaliseringen.

Fra Venstres side kan jeg sige, at vi synes, at regeringen allerede har løst opgaven i Globaliseringsrådet, og på den baggrund kan vi ikke støtte det forslag, der ligger.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu kender jeg jo fru Ellen Trane Nørby som et meget internationalt interesseret folketingsmedlem. Derfor bliver jeg måske alligevel en lille smule forundret over afvisningen, for man kunne næsten få det indtryk, at fru Ellen Trane Nørby mener, at vi danskere simpelt hen strutter af viden, at vi ved en forfærdelig masse om resten af verden, at vi har udsyn nok.

Mener fru Ellen Trane Nørby virkelig, at den danske befolkning og sådan set også vi, der sidder i det her hus, har nok udsyn både i en europæisk og i en global sammenhæng? Mener fru Ellen Trane Nørby det? For sådan har jeg i hvert fald ikke hørt hende tidligere.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Nu skal vi jo ikke gøre os selv til smagsdommere, der skal bedømme, hvor meget eller hvor lidt det er rigtigt at vide om andre kulturer, eller hvilke kulturer man har behov for at vide mere om.

Men jeg må så også sige, at fra Venstres side tror vi ikke, at en regeringskommission er det, der skal til for at kunne starte en debat. Der ligger et stort folkeoplysende arbejde, som allerede i høj grad varetages af organisationer, som hr. Steen Gade selv er formand for, af de danske folkeoplysningsorganisationer og i høj grad også af Tingets medlemmer, som påtager sig den opgave, det er at gå ud og tage en samfundsenge-

rende debat, herunder om globaliseringen, om EU og andre internationale forhold.

Kl. 20.00

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Så er vi lidt mere på bølgelængde, for jeg er helt enig i, at det jo er en del, som både politikere og mange andre skal kaste sig ud i. Det gør jeg bestemt også selv, også uden for det her hus, og har gjort det i mange, mange år.

Men jeg synes, tonen var, at her går det godt, fru kammerherreinde: Vi har sat alle de skibe i søen, der skal sættes i søen, danskerne er et af de folkeslag i verden, der er mest orienterede mod den store verden.

Men er det sandt, vil jeg spørge fru Ellen Trane Nørby. Jeg har i hvert fald ikke den opfattelse. Jeg opfatter det faktisk sådan, at der er mange tendenser til, at vi bliver mere snæversynede, mere nationale og kigger lidt mere på os selv, netop fordi nogle er bange for dele af globaliseringen, den kulturelle globalisering, for, at vi bliver multikulturelle og den slags ting.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg kan sådan set kun erklære mig enig med det, hr. Steen Gade selv sagde til ugebrevet A4, at Globaliseringsrådet har været med til at gøre folk mere trygge ved den økonomiske globalisering. Jeg vil så også sige, at store dele af danskerne i det hele taget er positive over for globaliseringen, hvilket også er blevet understøttet så sent som i dag af en undersøgelse, som Urban har gennemført.

Derudover er det jo en vurderingssag. Jeg kender mange danskere, der er meget internationalt orienterede, og jeg ser også, når jeg kigger på den yngre generation, at der er flere og flere, der tager en del af deres studier i udlandet. Vi bliver mere og mere mobile, og mange bliver mere og mere globale i deres valg af arbejdsplads, deres valg af studier og også deres valg af venner og relationer, som man kan kommunikere med på global vis via internettet og andet.

Så jeg deler egentlig ikke hr. Steen Gades pesimistiske syn, at det går dårligt i Danmark.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg blev bare lidt forvirret her undervejs, for jeg kunne forstå på Venstres ordførers ordførertale, at Venstres udgangspunkt var, at regeringen er

dygtig og regeringen har gjort det, der skal til, og at vi ikke behøver at gøre mere. Men straks i de korte bemærkninger bliver ordføreren mere konstruktiv og begynder at snakke om oplysningsforbundene, og hvad vi har, altså noget i stil med det, ministeren siger.

Er Venstres ordfører enig med ministeren i, at det er en væsentlig debat, og at det er væsentligt, at den løftes af forskellige parter, måske ikke med SF's forslag, men af de mange forskellige, som deltager i den offentlige debat, for det synes jeg er en noget anden position end den, der var ordførerens udgangspunkt i ordførertalen.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Nu kan jeg ikke erklære mig enig med fru Margrethe Vestager i, hvad der var indholdet af ordførertalen. Jeg synes egentlig, jeg meget klart også refererede til, at der lå en opgave, som Venstre ikke mener ligger i en regeringskommission, men som en bred vifte har et ansvar for, bl.a. samfundsengagerede organisationer, politikere og andre. Fra Venstres side støtter vi jo fuldstændig op om det, ministeren sagde, og derfor har jeg heller ikke følt lejlighed til at gentage ministerens tale, men valgte at uddybe nogle øvrige punkter.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det synes jeg er heldigt, bl.a. fordi det selvfølgelig ville være lidt af en opvågning her, hvis der var nogen i et regeringsparti, der var uenige med den relevante minister. Vi har lige oplevet, at der var fuldstændig enighed mellem ministeren og samtlige ordførere. Det er jo betryggende, kan man sige.

Jeg synes, det er meget godt at vide, at det liberale parti ikke mener, at regeringens regeringsnedsatte kommission har løst hele det her, for det indtryk, man godt kunne sidde tilbage med efter ordførertalen, var, at Globaliseringsrådet ligesom havde gjort sit, og nu skulle man bare udføre forslagene, og så var vi hjemme. Derfor takker jeg meget for ordførerens åbenhed over for, at det her er en relevant diskussion, og at oplysningsforbundene skal indgå i den.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Det var jo også derfor, jeg i min ordførertale klart nævnte nogle af de punkter, der er blevet

lagt op til fra regeringens side at man skal arbejde videre med bl.a. i forbindelse med internationaliseringen i hele uddannelsessystemet, ved at vi får et videncenter, der skal styrke viden og kompetence vedrørende Mellemøsten og den muslimske verden og vedrørende vækstlande som Kina og Indien.

Det, jeg læste op, var jo alle sammen udfordringer, som slet ikke er løst endnu, men som regeringen netop på baggrund af den debat og de konklusioner, der lå efter Globaliseringsrådets arbejde, er gået i gang med.

Men debatten ude i samfundet bliver ikke til ud fra endnu en regeringsnedsat kommission, den bliver til ud fra et bredt folkeligt engagement, bl.a. fra politikernes side, fra folkeoplysningsorganisationernes side, fra andre organisationers side og fra institutionernes side.

Formanden:

Tak til fru Ellen Trane Nørby. Så er det hr. Kim Mortensen som ordfører.

Kl. 20.05

Kim Mortensen (S):

Globaliseringen er skabt af mennesker og menneskers lyst til at udfordre verden, handle med hinanden, men desværre også af menneskers lyst til at udbytte og udnytte hinanden. Samlet set har globaliseringen medført vækst og udvikling i verdens samlede velstand, men desværre har globaliseringen også medført, at uligheden er blevet større.

Den danske debat om globaliseringens udfordringer og i særdeleshed den danske regerings svar på globaliseringens udfordringer har næsten udelukkende haft et nationalt og økonomisk udgangspunkt, et udgangspunkt, der handler om, hvordan Danmark og danskerne bliver rigere, og hvordan vores konkurrence over for udlandet bliver bedre.

Det er sådan set også en vigtig politisk ambition, som Socialdemokratiet også gerne deltager i. Det er dog afgørende nødvendigt, at Danmark ikke kun kigger indad og udelukkende fokuserer på, hvad der skaber job og velstand i Danmark. Vi skal i lige så høj grad fokusere på, hvad der skaber en større global sammenhængskraft. Socialdemokratiets ambition er at udnytte globaliseringen til samtidig både at skabe velstand og fordele den velstand, og vi kræver, at Dan-

mark har overskuddet til både menneskeligt og økonomisk at hjælpe verdens fattigste lande.

I lyset af Muhammedkrisen kunne man godt tolke det, som om det danske samfund ikke i tilstrækkelig grad er gjort klar til den globale virkelighed. Men kan også godt tolke sagsforløbet på den måde, at regeringen med statsministeren i spidsen ikke i tilstrækkeligt omfang har fået øjnene op for den globale virkelighed.

I lighed med SF mener vi, at der oven på Muhammedkrisen uden tvivl er behov for en række initiativer, der kan forbedre vores forståelse for omverdenen, andre kulturer og religioner samt styrke bevidstheden om os selv og vores identitet.

For Socialdemokraterne handler kulturel globalisering om, at mennesker med åbent sind mødes og udveksler grundholdninger, erfaringer og drømme på tværs af geografiske skillelinjer, religion, politik, køn, etnicitet, historie, alder osv.

Vi er derfor skeptiske over for, om en kommission sammensat af samfundsforskere og personer fra kulturlivet, højskolerne, folkeoplysningsorganisationerne og forskellige trossamfund vil føre til et større udsyn og bidrage til den mellemfolkelige forståelse. Vi er enige i, at denne kreds og i særdeleshed de folkeoplysende organisationer har en vigtig rolle at spille, men vi ser altså ikke sammensætningen af en kommission som svaret på de udfordringer, som vi har i denne debat.

Vi vil dog under udvalgsarbejdet meget gerne drøfte med SF, hvordan vi kan løse denne opgave, hvordan vi kan motivere og inspirere organisationer til debatten i samfundet, og vi vil derfor gå positivt ind i arbejdet.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge den socialdemokratiske ordfører, om han ikke er enig i, at en af grundene til, at globalisering ikke altid opfattes som en velsignelse af mennesker, der er økonomisk dårligt stillet i vores samfund, og heller ikke af mennesker, der er økonomisk dårligt stillet i andre dele af verden, kunne være, at globaliseringen også har nogle økonomiske og sociale konsekvenser, som der også må gøres op med. Det her drejer sig ikke kun om kultur, det drejer sig lige så meget om social uretfærdighed og mangel på muligheder for almindelige mennesker.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Det er jeg meget enig med Enhedslistens ordfører i, og det er sådan, at globaliseringen jo ikke er et nyt fænomen, den har altid været der, og den har altid haft en slagside. Globaliseringen er ikke nødvendigvis redskabet til at løse ulighederne i verden, men som jeg sagde i min ordførertale, synes jeg måske, det er et af de områder, hvor Danmark har en forpligtelse til at yde lige præcis vores bidrag ud over at kigge på vores egen økonomiske situation, vores egen konkurrenceevne, og det er, at vi måske kunne være med til at løfte nogle af de her opgaver rundt omkring i verden.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det må jo så også betyde, at hr. Kim Mortensen er enig med mig i, at en af de vigtige opgaver i Danmark faktisk er at skabe en forståelse for, at en række af de konflikter, der findes ude omkring i verden, også er baseret på social og økonomisk ulighed, og at vi derfor i Danmark sådan set, hvis vi ønsker at leve i en tryk verden, ud over at vi kan have solidariske hensyn og andet, også for vores egen sikkerheds skyld er nødt til at handle på en måde, der nedbryder, afskaffer, fjerner den økonomiske ulighed, den sociale forskel, der er, og at det derfor burde være et selvstændigt element i en sådan diskussion.

Kl. 20.10

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Det er jeg enig i. Som jeg sagde i min ordførertale, tror jeg bare ikke, at svaret er at nedsætte en kommission med nogle formentlig meget kloge mennesker, vi kunne finde, der kunne sidde og diskutere sig frem til nogenlunde den samme analyse som den, som hr. Per Clausen er inde på.

Men jeg tror, at det, at vi, herunder f.eks. undervisningsministeren, igangsætter initiativer, der kan være med til at inspirere og motivere folkeoplysende organisationer, højskoler og andre initiativtagere til at sætte den her meget vigtige debat på dagsordenen, måske kunne være med til at både afklare nogle af tingene og bidrage til denne forståelse.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil bare spørge hr. Kim Mortensen, om det ikke bekymrer Socialdemokraterne, at oversigten over vores kompetencer i Danmark, altså vores kompetenceregnskab, som ligger på Undervisningsministeriets hjemmeside, viser, at vi er meget dårlige på det punkt, der kaldes interkulturel kompetence – vi er faktisk rigtig, rigtig dårlige i Danmark på det punkt – og om det måske ikke kræver mere end Dansk Folkeoplysnings Samråds aktiviteter.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg har den samme bekymring som hr. Steen Gade på lige præcis det område, og jeg synes også, at forløbet, vi havde under den såkaldte Muhammedkrise, viser, at der er et stort arbejde for os at gøre. Men jeg vil gentage min betænkelighed ved at sige, at jeg ikke tror, at vi løser alting ved at nedsætte kommissioner, men ved at vi tager nogle målrettede initiativer i stedet for.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Der er vistnok det ved kommissioner, at de, der nedsætter det, elsker dem, og de, der ikke nedsætter dem, ikke kan lide dem.

Men hvad kunne hr. Kim Mortensen så forestille sig? Vi har jo fået noget om folkeoplysning, det står faktisk også i forslaget, men hvem er det så ellers, vi skal have mobiliseret her, hvis vi skal gøre noget ved, at vi er rigtig dårlige på punktet interkulturel kompetence, hvilket jo oven i købet udgør et økonomisk konkurrenceproblem i fremtiden?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg mener, og det er ikke for at gentage det, men jeg mener faktisk, at ikke alene de folkeoplysende organisationer, højskoler, men også de politiske partier, det parti, hr. Steen Gade er medlem af, og det parti, som jeg er medlem af, har en speciel opgave og en alvorlig opgave, som vi må tage på os.

Jeg tror ikke, at man kan lovgive sig til eller retningsgive sig ud af det her enten ved hjælp af kommissioner eller andre ting, jeg tror, det er en debat, som er fortløbende, og som vi er nødt til at tage på os og tage alvorligt.

Formanden:

Tak til hr. Kim Mortensen. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Vi vidste godt, at dette forslag ville komme. I kølvandet på Muhammedkrisen kommer nu det uundgåelige: SF og sikkert også andre partier vil på baggrund af de snæversynede danskere iværksætte initiativer, som skal gøre os mere tolerante, mere forstående og i realiteten mere naive. SF vil tilmed have en gruppe udenlandske jagttagere til at holde øje med danskerne. Det mener vi ikke at der er brug for.

Hvad der derimod mangler, er fokus på dansk kultur og på dansk historie. Man er så optaget af at skabe forståelse for andre kulturer, at man glemmer at gøre børn og unge her i Danmark fortrolige med den danske kulturarv, man glemmer at skabe forståelse for Danmark, og i forbindelse med Muhammedkrisen burde man måske gøre lidt mere ud af at skabe forståelse for demokrati i den muslimske verden.

Det indlysende synes jeg bliver overset, nemlig at hvis vi taler om forholdene herhjemme, indebærer integrationen, at de, der skal integreres, skal gøres fortrolige med det danske samfund, skal forstå danskerne og skal forstå, hvad det er, vi værdsætter, og hvad det er, vi holder af.

I Københavns Kommune kan man opleve muslimske børn, der i offentlige skoler ikke må tegne, synge og danse på grund af kulturelle og religiøse dogmer. Deres forældre stiller krav, og de bliver i alt for høj grad imødekomet, fordi vi skal være ordentlige verdensborgere og udvise forståelse.

Når jeg ser sådan nogle eksempler, må jeg sige, at så får jeg det dårligt, og så skammer jeg mig faktisk over, at vi ikke gør det godt nok, og at Folketinget vælger at lægge fokus der, hvor Folketinget vælger at lægge fokus nu, i stedet for på den store opgave, vi har at løfte herhjemme i forbindelse med integrationen.

Jeg er tilhænger af, og Dansk Folkeparti er tilhænger af og ønsker sådan set også, at danskerne har forståelse for andre lande og for andre kulturer. Forståelse og tolerance er set med mine øjne en del af det danske værdisæt, det er ikke universelle værdier. Det er i øvrigt ganske rigtigt, at andre nationer og kulturer deler disse værdier med danskerne, men det gør ikke værdierne mindre danske, det gør dem heller ikke universelle, og det er langt fra alle folk, nationer

og religioner, der deler disse værdier med danskerne og den vestlige verden.

Kl. 20.15

I Dansk Folkeparti ønsker vi inderligt, at indvandrere og deres efterkommere i Danmark får forståelse for det danske samfund, for vores kultur og for vores demokratiske principper. Det største problem, vi står over for, er faktisk indvandrernes manglende forståelse for Danmark. Der er dog, og gudskelov for det, indvandrere, også muslimer, som forstår danskerne og anerkender værdien af de danske værdier. Problemet er bare, at hvis de bliver for danske, og hvis de reklamerer for meget med det, risikerer de at blive udstødt af deres familie og af deres omgangskreds, og nogle bliver faktisk slået ihjel.

Folketinget bliver nødt til at forstå, at en vellykket proces hen imod samhørighed og nationalt sammenhold er betinget af en massiv indsats fra Folketingets side, og at denne indsats skal sikre en større forståelse for og fortrolighed med den danske kulturarv. Forudsætningen for at kunne begå sig i en globaliseret verden er et solidt kendskab til ens egne forudsætninger og ens egne grundlæggende principper, og efter Dansk Folkepartis mening skal vi fra politisk side fokusere på det.

Danskerne har noget, der skal holdes fast i, og jeg synes, der skal tages et opgør med det, som nogle betegner som for meget fokus på dansk kultur og snæversyn. Jeg synes ikke, danskerne har noget at skamme sig over. Tværtimod har danskerne grund til at være stolte over vores folkestyre, vores kultur, vores historie og vores traditioner.

Nu kommer så den store overraskelse, og det er, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte forslaget, da vi tager det som udtryk for mistillid til det danske folk. Vi opfatter forslaget som et forsøg på at nedprioritere dansk kultur og opprioritere tomme og intetsigende begreber som universelle værdier og verdensborgerskab osv., så det bliver et tak, men nej tak.

Så skal jeg huske at sige på vegne af Venstre, som skulle sige på vegne af De Konservative, at de heller ikke kan støtte beslutningsforslaget. Det falder altså, og gudskelov for det.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om hr. Martin Henriksen kan oplyse mig om, på hvilken måde det vil skade vores kendskab til den danske kultur at vide, at der findes andre kulturer – måske

endda vide, at der findes andre ikkedanske kulturer end den muslimske, som vistnok oven i købet også er opdelt i flere forskellige kulturer. Jeg mener sådan set ikke, det vil skade, og jeg har sådan set også lidt svært ved at se, hvordan det vil skade vores mulighed for at sørge for, at andre mennesker stifter bekendtskab med den danske kultur, at vi bruger lidt tid på at forholde os seriøst til de kulturer, som ikke lige stemmer overens med den danske kultur.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Spørgsmålet er egentlig et meget godt udtryk for det, som jeg synes er generel mistillid til danskerne.

Jeg tror altså, at danskerne generelt har forståelse, og jeg har sådan set også forståelse for mange muslimske kulturer, men det er ikke ensbetydende med, at jeg accepterer dem. Jeg kan godt forstå, at de vil kæmpe for det, de har kært, men det er bare ikke noget, der kan forenes med bl.a. den vestlige verden og dermed det danske samfund; det har vi jo set utallige eksempler på.

Jeg tror faktisk, at de fleste danskere interesserer sig for andre lande og for andre kulturer og også følger med i, hvad der sker rundt omkring i verden. Selvfølgelig gør de det, og det ene udelukker ikke det andet.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jamen jeg er da glad for, at hr. Martin Henriksen mener det.

Jeg deler hr. Martin Henriksens tillid til den danske befolkning, og jeg mener, at langt de fleste danskere har et åbent sind. Det er ikke altid, det er særlig tydeligt her i Folketinget, men det jo heller ikke nødvendigvis de ypperste repræsentanter for det danske folk, der er valgt herind.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Martin Henriksen om en anden lille ting, og det er, om hr. Martin Henriksen kan fortælle mig lidt om, hvad der er det særlig danske ved menneskerettighederne.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg fik ikke fat i det særlig danske ved hvad; det fik jeg simpelt hen ikke fat i. Men hvis man har boet hele sit liv i Danmark og ikke ved, hvad det er, man har kært, ikke ved, hvad det er, man holder af, og ikke ved, hvad der er noget særlig

dansk, burde man måske gøre sig nogle overvejelser om det.

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Er det hr. Per Clausen, der er ordfører for Enhedslisten? Så er det hr. Per Clausen – nej, vi venter lige, fru Margrethe Vestager kommer lige med.

Fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Jeg takker for formandens tålmodighed.

Kl. 20.20

Det Radikale Venstre har med stor interesse læst SF's beslutningsforslag, og vi vil gerne kvittere for den debat, som SF rejser med beslutningsforslaget. Uanset hvordan man vender og drejer det, er det klart, at den verden, vi lever i, spiller en rolle – ikke kun i de brede langsigtede perspektiver og ikke kun i forbindelse med Muhammedkrisen, men i den enkeltes hverdag. Hvert eneste øjeblik er vi tæt på og påvirket af, hvad der foregår rundt omkring os på den globale scene, og derfor er det selvfølgelig også helt afgørende for den enkelte at kunne begå sig i en globaliseret verden.

I Det Radikale Venstre kalder vi det for global dannelse, at man gennem hele sit liv opbygger en kapital, en kompetence, en viden om og en interesse for at kunne være et aktivt og myndigt menneske i det danske samfund i en globaliseret verden. Vi synes, det skal præge alle de ting, vi arbejder med. Det skal præge det kulturelle grundlag for børnenes opdragelse, og vi ønsker også, at dagpassningen og børnenes spæde år i meget videre udstrækning bliver præget af, at de får en kulturel bagage af både dansk og sandelig også international karakter, så de bliver i stand til at begå sig – ikke kun med gængse sproglige kompetencer, men også ud fra et bredt kulturelt fundament.

Vi ønsker, at folkeskolen i endnu større grad vender sig ud mod verden i et forsøg på at sikre, at de kompetencer, som børnene har, faktisk kan omsættes til et aktivt liv i en global dagsorden. Vi tror, det er helt afgørende, at oplysningsforbundene, som vi også oplever det ske i meget vid udstrækning, påtager sig deres ansvar for at sætte en dagsorden, som stemmer overens med de nye behov for myndiggørelse af den enkelte borger i en globaliseret sammenhæng og dermed bidrager til den globale dannelse.

Vi håber meget, at 10-procentsmidlerne vil være med til at åbne adgang til den type nye dis-

kussioner, som ikke har været fremme før, og vi synes faktisk også, det er en opgave for os, altså de politiske partier, at være med til at tage de diskussioner op – ikke kun snævert set i forbindelse med lovgivning, bekendtgørelsesstof og finanslov, men også i forbindelse med den kulturelle kapital, holdninger og vores egen måde at håndtere tingene på, så andre folkeslag ikke bare ser os som en flok mennesker, der står med hovedet inde i kolonihavehuset og ser på de tomme flasker.

Partierne, der jo får statsstøtte, har til opgave at sørge for, at den konkrete politik sættes ind i en global sammenhæng. Dermed være også sagt, at vi mener, at løsningen af den opgave, det er at give hver enkelt borger mulighed for at gribe sin myndiggørelse som en global dannelse, skal ske meget bredt.

Vi synes selvfølgelig, det er meget sjovt og meget godt set af SF at kopiere regeringens fremgangsmåde. Hvis globaliseringsproblemer kan løses af et centralt nedsat, relativt lukket globaliseringsråd, kan globaliseringsdannelsesperspektiver vel også sættes af en statsligt nedsat kommission. Vi synes, der skal gives point for at udstille, at regeringen har en meget centralistisk tænkning, men det synes vi også er det bedste, der er at sige om den konkrete form, man har valgt.

Vi finder, det er helt afgørende, at det at tale om global dannelse, det globale perspektiv og den kompetence, der meget gerne skal til, finder sted i en bred sammenhæng og ikke kun i en forholdsvis elitær kommission. Det, at kommissionen skal arbejde i fuld åbenhed, synes vi ikke er tilstrækkeligt. Vi ved godt, at Globaliseringsrådet gjorde sig bestræbelser på at rejse en generel debat, men vi synes, det aldrig rigtig lykkedes, fordi regeringen tillagde Globaliseringsrådet så stor betydning, at det kom til at virke som et andet kammer. De ting, der virker på os, de ting, der ændrer vores erkendelse af den verden, vi lever i, og giver os mod, ny myndighed og et nyt fundament for at gå i clinch med den, kommer ikke ovenfra. De kommer fra os selv, når vi mødes med andre i bestræbelsen på faktisk at gøre dem til virkelighed.

Lige så optaget som vi er af den samme dagsorden, som SF har rejst, lige så skeptiske er vi over for metoden. Men vi medvirker meget gerne til en diskussion og til overvejelser om, hvordan de mange forskellige typer diskussioner, som hr. Steen Gade netop også nævner han deltager i, måske i højere grad kan samles, så end-

nu flere kan få adgang til at finde ud af, hvad der egentlig foregår – ikke kun ved opslag på internettet, men også ved andet og mere, nemlig aktiviteter, som man kan deltage i, og som giver en selv et globalt dannelsesperspektiv.

Formanden:

Tak til fru Margrethe Vestager. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 20.25

Per Clausen (EL):

Der er jo ikke noget overraskende i, at de partier, der stod bag nedsættelsen af Velfærdskommissionen og nedsættelsen af Globaliseringsrådet, er skeptiske over for en idé om at nedsætte sådanne organer for at tage fat på væsentlige samfundsmæssige problemer, al den stund en af konsekvenserne af den måde, regeringen har valgt at udmønte de råd, den har fået af Globaliseringsrådet og Velfærdskommissionen, på, jo indtil nu har ført til en styrkelse af venstrefløj og fagbevægelsen i uhørt grad. Når man tænker på de over 100.000 mennesker, der i går benyttede lejligheden til at demonstrere, er det klart, at for de borgerlige partier – Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti – må ordet kommission lige pludselig have næsten samme grimme klang som ordet kommissær havde i gamle dage, så jeg forstår dem sådan set godt.

Når Enhedslisten i udgangspunktet er positiv over for intentionerne i SF's forslag, er det jo, fordi vi synes, det er rigtigt – som hr. Steen Gade også har påpeget i nogle af sine korte bemærkninger – at den danske globaliseringsdebat, Globaliseringsrådets arbejde sådan set ikke har forholdt sig til globaliseringen, hverken til dens fordele, udfordringer eller problemer, men er foregået ud fra den snævre synsvinkel, hvordan man kan sikre, at Danmark – under forudsætning af, at globaliseringen fortsætter på samme liberalistiske vis, som den har gjort hidtil – kan få sin del af kagen.

Jeg vil bare sige, at lidt i modsætning til i hvert fald nogle af bemærkningerne i SF's forslag tror jeg, man gør klogt i at opfatte en række af de konflikter og modsætninger, som opstår i Danmark og ude i verden, som langt mere forankrede i materielle forhold end i kulturelle modsætninger. Jeg tror faktisk, at især ønsket om at kæmpe imod globaliseringen og imod det, man opfatter som vestlig dominans, er opstået, fordi en af konsekvenserne af den måde, globaliseringen udformes på i verden i dag, er, at den

skaber større ulighed. Den giver folk indtryk af, at de ikke selv har mulighed for at bestemme over deres eget liv, og medvirker derfor til at skabe konflikter, hvor diverse reaktionære kræfter – hvad enten det nu er folk, der bekender sig som reaktionære religiøse eller reaktionære politiske kræfter – selvfølgelig vil forsøge at udnytte situationen.

Det handler altså lige så meget om at skabe forståelse i Danmark for, at lige så vel som det kræver lighed og lige muligheder at skabe et åbent samfund i Danmark, hvor vi har mulighed for at diskutere fordomsfrit, lige så vigtigt er det i virkeligheden på globalt plan, og den dimension synes vi nok i Enhedslisten det ville være værd at fokusere ganske meget på. I den sammenhæng vil jeg sige, at jeg synes, der er lidt for meget i SF's forslag, som ligesom antyder, at globaliseringen er noget, der bare udvikler sig, og at det i virkeligheden er enhver nations, enhver stats og ethvert folks pligt at indordne sig under globaliseringen. Det er vi i Enhedslisten faktisk ikke enige i. Vi mener, det også er vigtigt at fokusere på, at det stadig vil være fornuftigt at fastholde, at nationerne også skal have mulighed for at føre en selvstændig politik, selv når den er i modsætning til globaliseringens interesser, hvad de nu end er.

Til allersidst skal jeg sige, at jeg er meget glad for, at hr. Steen Gade og SF gennemfører et meget klart opgør med den europæiske nationalisme, som forsøges udbredt under dække af, at de rigtige værdier skulle være europæiske værdier. Det er jo sådan, at når vi ser på menneskerettigheder, demokrati, ytringsfrihed og kvinders rettigheder, er det i hvert fald ikke ret mange af de rettigheder, der er opstået i Danmark, og det er også et spørgsmål, om ret mange af dem er opstået i Europa. Nogle af dem er såmænd opstået i USA, og vi kan lære meget af USA, både hvordan forskellige kulturer omgås hinanden, og hvilke demokratiske rettigheder man skal give andre mennesker.

Grundlæggende er de demokratiske rettigheder – menneskerettighederne, ytringsfriheden, kvindernes rettigheder osv. – selvfølgelig universelle, i den forstand at de rettigheder, vi slås for, skal omfatte alle mennesker, og uanset hvilke reaktionære begrundelser man måtte have for at være imod det, skal de naturligvis bekæmpes. Det er jeg meget enig med hr. Steen Gade i, og det betyder altså, at det at få indsigt i andre kulturer og det at forstå, hvad der kan være baggrund for, at andre kulturer udvikler sig, som de

gør, ikke er det samme som at sige, at enhver konkret måde, denne kultur udfolder sig på, er acceptabel. Men at indtage det generelle synspunkt, at tilhængere af en bestemt religion i modsætning til tilhængere af alle mulige andre religioner pr. definition er reaktionære og forskruede mennesker, er altså ikke udgangspunktet for os i Enhedslisten. Her er vi i stik modsætning til hr. Martin Henriksen.

Kl. 20.30

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Hr. Per Clausen sagde, at demokrati, frihed og ligestilling skal gælde i hele verden. Jeg vil godt spørge, om det også skal gælde for de muslimske kvinder her i Danmark, som bliver udstødt af deres familie, som kommer på kvindekrisecentre, og som risikerer forfølgelse og undertrykkelse osv., fordi de har truffet et personligt valg. Vi kan vel forvente, at Enhedslisten også vil gå mere i clinch her og være mere oppe på barrikaderne i fremtiden. Er det ikke rigtigt?

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det var lige før jeg bare kunne svare ja til hr. Martin Henriksens spørgsmål, men når han begynder at insinuere, at Enhedslisten har behov for at komme mere frem i skoene, kan jeg jo ikke svare ja, men må nøjes med at sige til hr. Martin Henriksen, at jeg er enig i, at det er vigtigt at slås for, at når mennesker udsættes for undertrykkelse i Danmark – hvad enten det begrundes med religiøse, politiske eller andre hensyn – skal vi støtte deres kamp for frigørelse. Det har Enhedslisten såmænd også gjort i årevis.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jamen så vil jeg da glæde mig til at bemærke en stor fremdrift fra Enhedslisten på det område og en optagethed af muslimske kvinders rettigheder fremover.

Der er jo mennesker, der er flygtet fra den muslimske verden og hertil. Deres børn kommer i en dansk folkeskole, og i nogle danske folkeskoler, bl.a. i Københavns Kommune, risikerer de faktisk at blive underlagt de islamiske dogmer, som de er flygtet fra. Derfor bliver de selvfølgelig lidt triste og føler sig lidt magtesløse, fordi det, de er flygtet fra, sådan set har sneget sig ind på visse folkeskoler, bl.a. i København.

Kan vi forvente, at Enhedslisten også vil være fremme her og kritisere den slappe disciplin og insistere på, at skolelederne tager problemet mere alvorligt og stiller krav, så vi får det ud af den danske folkeskole? Kan vi forvente det fra Enhedslistens side i fremtiden?

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Nu er det lidt svært at svare på hr. Martin Henriksens spørgsmål, for jeg aner ikke, hvad hr. Martin Henriksen taler om. Hvis hr. Martin Henriksen havde været lidt mere konkret og nævnt konkrete skoler og konkrete sager, kunne jeg have forholdt mig til det.

Men jeg skal bare for god ordens skyld sige, at Enhedslisten har den grundopfattelse, at skoler ikke skal være religiøse, og at der ikke skal være nogen sammenhæng mellem stat og religion. Hvis hr. Martin Henriksen antydede, at det skal fjernes, at konfirmationsforberedelsen indgår i undervisningen, er jeg sådan set helt enig med hr. Martin Henriksen.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Per Clausen sagde, i lighed med hvad der står i beslutningsforslagets bemærkninger, at en række såkaldte værdier, som er opregnet – menneskerettigheder, demokrati, kvinders ligestilling osv. – er universelle, og det kan man selvfølgelig godt sige, i den forstand at disse ideer selv påstår, at de gælder for alle mennesker og altså er ideer for hele verden. Men der er jo også den hinduistiske religiøse teori om, at verden blev skabt, da en moskusrotte hostede, og der er et hav af andre religiøse forklaringsmodeller, som så at sige alle er universelle i den forstand.

Vil hr. Per Clausen medgive mig, at det gælder for menneskerettigheder, som det gælder for demokrati, og som det gælder for kvinders ligestilling, at det altså er noget, der er opstået i Vesten, og som er fuldstændig mørk tale for bl.a. en muslim – fuldstændig uforståeligt? Det er vestligt arvegods.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Muligvis taler jeg med flere muslimer end hr. Jesper Langballe, og muligvis er det derfor, jeg har mødt muslimer, som er i stand til at forstå det.

Hr. Jesper Langballe har da ret i, at en del af disse værdier er opstået i den vestlige verden, nogle af dem i den førkristne tid, andre efter kristendommens opståen og tit i opposition til kristendommen. Men hr. Jesper Langballe skal bare være opmærksom på én ting. Jeg siger ikke, at disse rettigheder er universelle. Jeg siger, at jeg mener, at det er nogle rettigheder, som alle mennesker bør nyde godt af. Det er mit politiske standpunkt, at sådan skal det være, så hvad disse ideer måtte mene om sig selv, hvis ideer altså kan mene noget om sig selv, er jeg sådan set ligeglad med.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jamen dermed er der jo nærmest ingenting sagt, eftersom vi formentlig kan blive enige om, at enhver religiøs tilblivelsesforklaring, enhver helhedsforklaring på tilværelsen jo altid vil sige om sig selv, at den er universel.

Kl. 20.35

At hr. Per Clausen har talt med en del muslimer, som udmærket forstår hvad demokrati er, undrer mig ikke, for det har jeg faktisk også. Men når de ved det, ved de det jo, fordi de har overtaget det fra Vesten, og fordi de efterhånden er rykket fra at være produkter af en muslimsk kultur til at have taget nogle vestlige ting til sig, så det er der jo ikke noget mærkeligt i. Men jeg forstår altså, at det universelle bare er de pågældende ideers påstand om sig selv, og så er det jo nærmest en selvfølge.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg må sige om hr. Jesper Langballe, at han er bedre til at tale end til at lytte, men det er en egenskab, mange mennesker har, så det skal ikke komme ham unødigt til skade.

Jeg sagde, at min holdning til disse værdier ikke afhænger af, om de opfatter sig selv som universelle, for hr. Jesper Langballe kan have ret i, at der er mange tåbeligheder, som opfatter sig selv som universelle. Jeg skal ikke komme nærmere ind på, hvordan det kan kobles til hr. Jesper Langballe, men det er min opfattelse, at netop disse værdier er værdier, som alle mennesker skal omfattes af. Det er min mening om, hvordan vi skal indrette Danmark og verden, og det er faktisk noget andet end den filosofiske snak om universelle værdier, der er universelle i sig selv.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Hr. Per Clausen virker velbegavet på mig, og derfor har jeg lyst til at spørge ham om noget.

Begrebet værdier har jeg en dyb aversion imod, for der er jo noget påtaget ved det: Hvilke værdier har du? Jeg har altid tænkt, at den typiske repræsentant for manden, der har værdier, var farisæeren i templet. Han havde alle værdier, han fastede to gange om ugen, og han gav tiende af hele sin indtægt – kort sagt: Han iklædte sig en selvretfærdighed, som jo var utrolig behagelig, men også var tilsvarende overfladisk.

Kan hr. Per Clausen ikke give mig ret i, at modsætningen til værdier er – jeg vil ikke bruge ordet skæbne, men jeg kunne måske godt sige livsvilkår? Værdier er noget, man vælger selv, det er en dragt, man tager på, men virkeligheden er givet. Det vil sige, at det er livsvilkår, jeg er sat i, og dermed falder egentlig hele den tale om værdier, som socialister selvfølgelig altid dyrker, fordi de dyrker ideologien som den påklædning, der kan give dem anseelse. Kan hr. Per Clausen, der tilhører Enhedslisten, ikke give mig ret i, at der er en temmelig afgørende forskel?

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg vil sige til hr. Søren Krarup, at det synspunkt, at man selv personlig kan definere virkeligheden og være fuldstændig overbevist om, at virkeligheden er det, man selv har defineret som virkeligheden, har jeg ud over i Dansk Folkeparti faktisk kun mødt på den yderste venstrefløj blandt munkemarxister. De var nemlig ikke i tvivl om, hvad der var virkeligheden. Hver gang folk sagde noget andet, havde de intet fattet, og det er jo også den måde, hr. Søren Krarup argumenterer på.

Jeg vil bare gerne gentage, at mit synspunkt er, at uanset om man kalder det værdier eller skæbne eller noget andet, er det rigtigt – jeg tror nok, hr. Søren Krarup antydede, at jeg har den holdning – at vi mennesker selv tager stilling til, hvad vi mener, og derfor har mulighed for at have holdninger til både skæbne, værdier osv. Måske har vi endda den mulighed, at vi kan ændre vores egen skæbne og måske oven i købet også Danmarks skæbne, og det er vel også det, hr. Søren Krarup er nervøs for.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg beklager at måtte sige, at jeg ikke tror, hr. Per Clausen er helt så velbegavet, som jeg først forudsatte, for en mand som f.eks. Stalin valgte jo netop værdierne.

Nu forstår jeg, at hr. Per Clausen vil sammenstille min tale om virkelighed med en absolutistisk ideolog som Stalin, og at hr. Per Clausen ikke kan se, at det simpelt hen er modsætninger. Jeg ved ikke af nogen højere værdi, som bestemmer tilværelsen for alle, men jeg ved, hvad jeg selv er bundet af.

Det at ville bestemme tilværelsen for alle er jo netop at ophøje en værdi, sin påklædning, sin ideologi til den sandhed, der skal herske ubetinget, og derfor er der faktisk en modsætning mellem idé og historie. Det er et andet udtryk for, at der er en modsætning mellem værdi og livsvilkår. Jeg vil kun udkaste det, for jeg vil ikke uden videre forlange, at hr. Per Clausen skal overtage det, men jeg kunne ønske, han ville forstå det.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Også det synspunkt, at alle de mennesker, der er uenige med en selv, nok er uvidende, har jeg stiftet bekendtskab med før. Jeg må nok sige det på den måde, at måske har jeg endda selv haft det synspunkt engang, men jeg har det ikke længere.

Kl. 20.40

Så vil jeg bare sige til hr. Søren Krarup, at jeg sådan set er meget enig i, at man selv er bundet af noget. Mine politiske synspunkter er bundet af de grundholdninger, jeg har, præcis som hr. Søren Krarups holdninger er bundet. De er bare meget forskellige.

Men der er faktisk en stor forskel på hr. Søren Krarup og Stalin – der er givetvis flere, men der én meget stor: Stalin gjorde altid det modsatte af det, han sagde han ville, hvorimod hr. Søren Krarup faktisk siger og gør ting, der hænger sammen, og derfor behøver man ikke være i tvivl om, hvad hr. Krarup mener. Det er en god egenskab ved hr. Søren Krarup, og derfor kan jeg også anbefale, som jeg ved hr. Krarup også indimellem gør: Læs hr. Søren Krarups bøger og bliv mere klog på, hvad hr. Søren Krarup mener. Så stemmer man aldrig på Dansk Folkeparti igen.

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Steen Gade.

Steen Gade (SF):

Ja, vi kommer jo lidt vidt omkring, men jeg vil sige tak til Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og Enhedslisten for modtagelsen af forslaget og såmænd også sige noget pænt til undervisningsministeren og til Venstre. På den måde starter jeg jo i den gode ende.

Jeg vil påpege en ting, som jeg synes lidt for få af ordførerne har været opmærksomme på, men som jeg faktisk synes er vigtig. Det er det, der henvises til i forslaget, og som i hvert fald undervisningsministeren kender, nemlig Danmarks kompetenceregnskab, som viser, at vi er helt elendige, når det gælder interkulturel kompetence. Regnskabet ligger på Undervisningsministeriets hjemmeside og er jo en slags illustration af, at i dette land er vi lidt for meget os selv nok og kigger ikke langt nok ud over vores næsetip. Det er dokumentationen for forslaget og dermed også en kritik af dem, der siger, at det går godt, og at vi har det hele på plads.

Jeg synes også, der er andre kritisable ting i den politiske håndtering. Jeg synes, det var lidt af et tegn på smålig og snæver national selvgløhed, da statsministeren i forgårs tog rapporten fra ECRI og sagde: Der er nogle i udlandet, der har skrevet noget kritisk om Danmark, men det gider vi ikke læse, og det dropper vi. Der er kommet en stemning, som vel i høj grad ligger tæt på noget af det, Dansk Folkeparti står for.

Jeg synes sådan set, det var patetisk at høre hr. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti igen og igen gentage, at Dansk Folkeparti, som jo satser på dansk kultur osv., nærmest er trådt under fode. Nej, det er jer, der er vindere i disse år. Det er jer, der er vindere, for der er masser af ting, som man kan sige dybest set er blevet mere nationale og mere snævre på grund af jeres store indflydelse på debatten og politikken.

Jeg er stor tilhænger af, at vi har danske kulturkanoner osv., for det er da fint nok. Men vi har ikke meget internationalt udblik, og det har vi jo ingen kanon om, for det er ikke det, det handler om. Jeg plejer at sige det sådan, at da jeg gik i gymnasiet, måtte jeg læse Ribbjerg i smug, for han var ikke i den kanon, jeg havde. Det var Falkenstjerne, og her var Ribbjerg ikke med, så ham måtte vi læse i fritiden. Men nu skal de unge mennesker gudhjælpemig læse ham, og ja, det er godt nok. Men hvor mange kinesiske for-

fattere, hvor mange indiske forfattere, hvor mange afrikanske forfattere og hvor mange arabiske forfattere skal de læse? Det er da bare et lillebitte eksempel på, at også vores kulturpolitik trænger til et ordentligt gennemsyn.

Jeg vil ikke bruge flere eksempler, men jeg tror, jeg kunne gennemgå de fleste politikområder på den måde, og jeg har også gjort lidt. Nogle siger, at vi selv skal gøre det, og jeg synes, jeg har gjort en hel del. Jeg har skrevet en bog om det for et par år siden og holder mange foredrag om det, og det er faktisk også derfor, jeg har fremsat forslaget her.

Kl. 20.45

Så til de mere konkrete bemærkninger:

Undervisningsministeren og Venstres ordfører siger, at vi har Globaliseringsrådet, men sagen er jo, at Globaliseringsrådet har fokuseret meget lidt på dette område. Jeg synes, det er for lidt, det er derfor, jeg har fremsat forslaget, og jeg håber, vi kan blive enige om, at vi faktisk har brug for mere end det, der er i Globaliseringsrådet.

Et andet tema, der har været inde i billedet, er Dansk Folkeoplysnings Samvirke og folkeoplysningen. Vores forslag handler jo også om at inddrage folkeoplysningen, så i den forstand er det jo en imødekommelse, og jeg er også glad for mange af de betragtninger, som kom fra undervisningsministeren. Nu har jeg jo erfaring for, hvordan man skriver taler til en minister. Jeg ved godt, at når oppositionen kommer med et forslag, skal talen i hvert fald ende med, at man ikke vil støtte det, men inden for den ramme vil jeg sige, at talen sådan set var ret positiv, når den nu skal ende med, at et oppositionsforslag kan man ikke støtte.

Man var positiv over for folkeoplysningen, og det vil jeg gerne være med til at udvikle videre; fru Margrethe Vestager var også inde på det. Men hvis det virkelig skal batte, tror jeg, man skal sætte nogle penge af. Jeg ved godt, at vi har 10-procents-midlerne, men på sigt kunne man måske godt sætte nogle penge af til det, og jeg tror faktisk også, man har brug for lidt mere initiativkraft end den, der kommer fra oplysningsorganisationernes egen verden. En af ideerne i forslaget er jo også, at nogle folk fra samfundsforskningen, kulturlivet osv. skal sætte sig sammen.

En anden idé, som ingen rigtig har kommenteret, men som jeg i hvert fald har lyst til at tage med, er, at hvis der skal gøres noget mere organiseret, som er lidt tættere knyttet til folkeoplys-

ningen, som både ministeren og mange ordførere var inde på, vil jeg foruden at arbejde for at få nogle penge sat af til det egentlig slå et slag for at prøve at få nogle udenlandske iagttagere til at iagttage os udefra og give os noget indspil. Jeg synes, det kunne være lidt modigt, hvis vi lod et hold kigge på os og prøve at spille ud med, hvor de kan se svaghederne, og hvor de kan se, vi har behov for at åbne os mere udadtil.

Det, jeg er mest nervøs for, er ikke globaliseringen, for den går jeg grundlæggende positivt ind for og med i. Men det betyder ikke, at man skal være ukritisk, det jeg helt enig med Enhedslistens ordfører i, og jeg er også enig med Enhedslistens ordfører i det, han påpegede. Men forslaget handler jo mest om globalt udsyn og større viden og ikke om andre emner i globaliseringsdiskussionen, som hr. Per Clausen var inde på, og jeg vil gerne have, at vi virkelig koncentrerer os om at få fokus på, at der i hvert fald efter min opfattelse er den samme klare tendens her i Danmark, som man ser i det meste af verden: Samtidig med den økonomiske globalisering, som danskerne heldigvis gennemgående er positive over for, som fru Ellen Trane Nørby nævnte, og som jeg også selv har sagt, er der altså en dyb skepsis i hele den kulturelle verden.

Jeg ser det som en reaktion, og jeg ser det som et af reaktionens hæsligste ansigter. Islamisterne er jo imod globaliseringen, Osama bin Laden er imod globaliseringen, og modstanden findes i pænere udgaver i højreorienterede partier i Danmark og resten af Europa. Det er den samme protest mod, at verden bliver mere multikulturel, men vi skal gøre vores børn mere multikulturelle og gøre dem egnede til at klare sig i den globaliserede tilværelse. Her er jeg selvfølgelig tilhænger af nogle af de ting, regeringen har foreslået på undervisningsområdet, men grundlæggende mener jeg, at vi har brug for en betydelig stærkere indsats.

Må jeg sige til allersidst om de universelle værdier, at jeg synes, det er lidt træls at høre diskussionen om alt det med danske værdier. Næsten alt det, folk kalder danske værdier, er jo noget, man også har i England og i Norge, det er noget, en masse folk arbejder for i Egypten, og det er noget, man arbejder for i Kina osv. De værdier hersker ikke altid de pågældende steder, men vi skal støtte kampen for dem. Demokrati, ligestilling mellem mænd og kvinder og menneskerettigheder er de universelle værdier, vi skal arbejde for, og det arbejde skal vi kombi-

nere med respekt og forståelse for andre kulturer.

Kl. 20.50

Min allersidste betragtning skal være, at når man møder folk fra en række andre lande – måske ikke så meget fra Europa, men i hvert fald fra Kina, Indien, Afrika og Sydamerika – bliver man imponeret over, hvad de ved om os, og så rejser man lidt flov hjem. Jeg vil håbe, at alle, der sidder i denne sal, selv har haft den følelse en gang imellem. Der er ikke grænser for, hvad de ved om os, men der er altså heller ikke grænser for, hvad vi ikke ved om dem, og derfor tror jeg altså, det ville være godt at få et grundigt eftersyn af både vores politik og af, hvad der i øvrigt sker i vores undervisningssystem og i vores kulturpolitik. Her kunne der godt være brug for en kommission, men får vi den ikke, vil jeg håbe, at vi kan konkludere et eller andet i retning af folkeoplysning og måske en pulje penge og et initiativforum, som kan være med til at sikre dynamikken i debatten.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil først godt sige tak for tilsagnet om, at Dansk Folkeparti er ved at vinde kulturkampen – sådan forstod jeg det næsten – men jeg vil tilføje, at vi bestemt er langt fra tilfredse endnu, og at der er masser af terræn at vinde frem på.

Min pointe er sådan set, at jeg mener, at vi bl.a. bør fokusere på indvandrere og deres efterkommere herhjemme og nedbrydning af diktaturstater rundtomkring i verden, fordi jeg synes, der i den seneste tid har vist sig behov for det, både på grund af det, der jævnlige sker herhjemme i form af æresdrab osv., og på grund af det, vi har set i forbindelse med Muhammedkrisen. Det, vi mangler, er altså en forståelse af, at vi har enorme opgaver at løse herhjemme, og en løsning kræver altså, at Folketinget fokuserer på dem.

Jeg mener, at man glider lidt ud, når man hele tiden fokuserer på, at danskerne skal have forståelse for mange andre. Det er fint nok, at danskerne har forståelse for viden om andre kulturer, for det skal vi have, men man burde et eller andet sted erkende, at der altså er andre kulturer og grupper rundtomkring i verden og også parallelsamfund herhjemme, som har brug for at få forståelse for, hvordan vi har indrettet vores samfund. Det burde man måske arbejde lidt mere på.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Hr. Martin Henriksen ved jo, at SF kæmper for demokrati og ligestilling og den slags ting, både i Danmark og andre steder, og at vi vil tage opgøret med de kræfter, der ikke går ind for det, også her i landet.

Det, jeg synes er problemet med hr. Martin Henriksens udsagn, er, at hvis vi retter os alt for meget efter hr. Martin Henriksen, ender vi med, at den kompetence, der hedder interkulturel kompetence, bliver ringere. Og hvad vil det betyde? Det vil betyde, at vi klarer os ringere i fremtiden, både kulturelt og rent faktisk også økonomisk. Det bliver jo sådan i fremtiden, også økonomisk, at dette land får brug for meget mere multikulturel kapacitet og viden og forståelse. Det er sådan en verden, vi skal leve i, og vores børn kommer i hvert fald til at leve i den.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, det er noget af en påstand, at på et eller andet tidspunkt vil Danmark klare sig dårligt økonomisk, specielt set i lyset af, hvor godt Danmark klarer sig økonomisk i dag; det hænger jo ikke rigtig sammen.

Anerkender hr. Steen Gade ikke, at der ligger en værdi i at kende sig selv og sin egen kultur, og specielt at man gør børn – også indvandrerbørn – opmærksom på værdien af det, bl.a. i skoler og institutioner? Det er jo netop her, introduktionen og indgangen til det danske fællesskab sker. Jeg synes også, man burde erkende, at de danske værdier har noget med dansk kultur, dansk historie og danske traditioner at gøre. Mener SF ikke, det er virkelig relevant at fokusere på det?

Man taler om, at man vil kæmpe for demokrati rundt omkring i verden, men vi har jo parallelsamfund i Danmark, bl.a. på grund af den udlændingepolitik, som er blevet ført førhen, og her kan det næsten påstås, at der er udemokratiske tilstande. Der er ikke ligestilling, der er ikke forståelse for andre mennesker og andre kulturer, og det foregår her i Danmark. Det foregår i København, det foregår i Valby, det foregår mange steder i Danmark, og synes SF ikke, det vil være relevant at fokusere og lægge et massivt pres på de grupper, så de forstår, hvad det er for et samfund, de lever i, og deres børn vokser op i? Det er jo det, der er problemstillingen, og den

løser man altså ikke med et beslutningsforslag som dette.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det, man kan være sikker på, er, at man ikke løser den med Dansk Folkepartis opskrift, men til gengæld skal man tage alle de opgør, der er nødvendige, med folk, der ikke vil acceptere ligestilling mellem kønnene, ikke vil acceptere demokrati og ikke er for demokrati. Det skal gøres herhjemme.

Kl. 20.55

Problemet ved Dansk Folkepartis holdning er, at det manglende udsyn fører til snæverhed, og det betyder, at man ikke bliver velforberedt til den fremtid, vi alle sammen skal leve i. Det er det, der bekymrer mig ved Dansk Folkepartis holdning.

Jeg vil egentlig gerne blive verdensborger, for så er jeg europæer, så er jeg dansker, og så er jeg faktisk også thybo. Jeg er helt med på, at man har sine rødder, og at man skal få dem til at hænge sammen med den globale virkelighed, men hvis man tror, at man kun skal tænke på sine egne rødder og sin oldefars og tiptipoldefars rødder, går man galt i byen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 121:

Forslag til folketingsbeslutning om et kirkeligt udvalg.

Af Niels Helveg Petersen (RV) m.fl.
(FremSAT 6/4 2006).

Forslaget sattes til forhandling.